

ส่วนที่ ๔

การติดตามและประเมินผลโครงการ

ส่วนที่ ๔

การติดตามและประเมินผลโครงการ

๔.๑ กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

๔.๑.๑ กรอบในการติดตามและประเมินผล

ด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ข้อ ๒๙ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

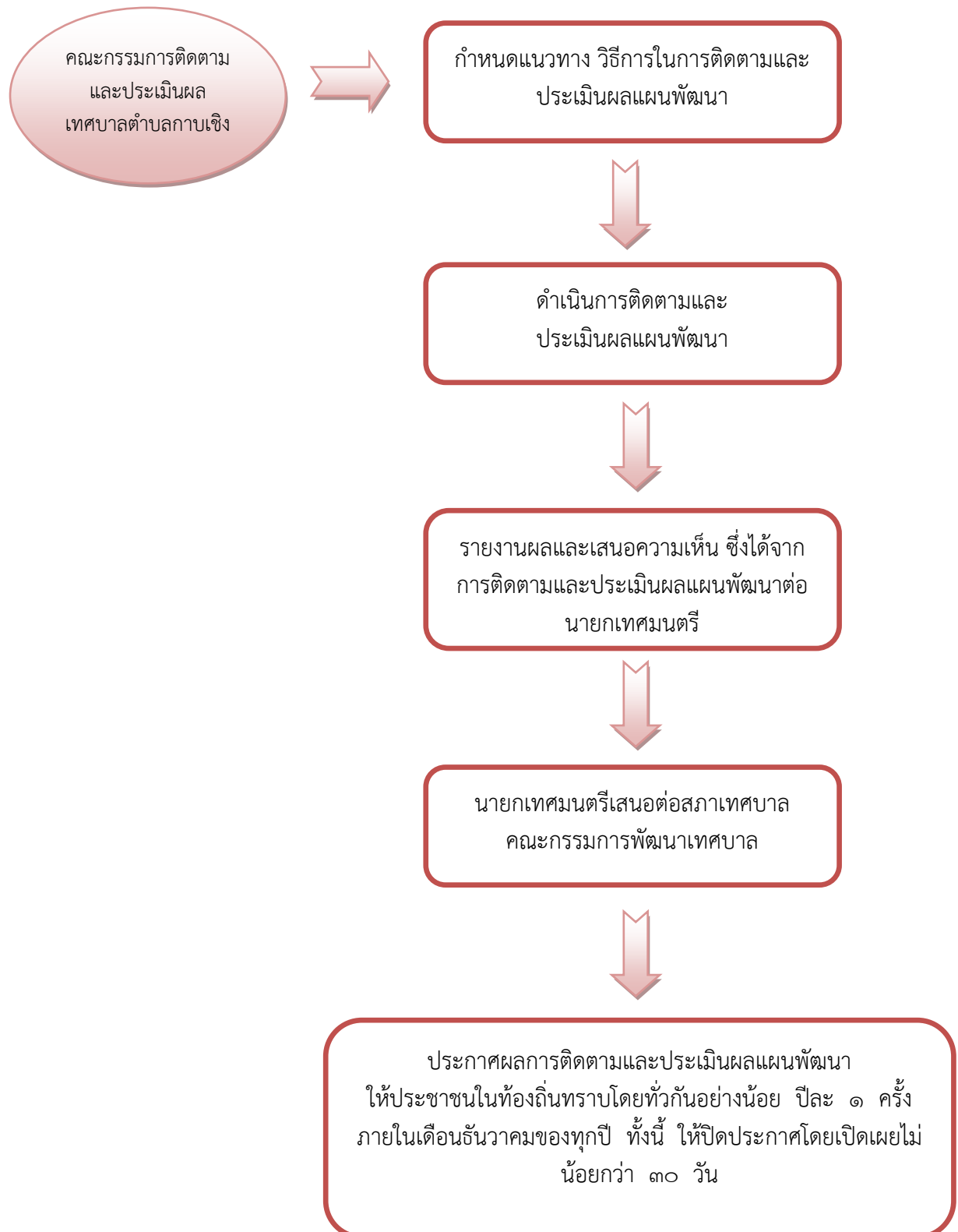
(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบลกาบเชิง ที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบฯ ต้องกำหนดแนวทาง วิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล โดยให้มีการประชุมกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลและออกพื้นที่สุ่มตรวจติดตามประเมินผลโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินงาน เพื่อการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของเทศบาลและใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเทศบาล ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบฯ และการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ให้สอดคล้องกับปัญหา ความต้องการและแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับพื้นที่และสถานการณ์ภายนอก จึงต้องมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบลกาบเชิง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และสรุปรายงานผลเสนอต่อนายกเทศมนตรี เพื่อนายกเทศมนตรีเสนอต่อสภาเทศบาล คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลกาบเชิง และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในเขตเทศบาลโดยทั่วกันตามลำดับต่อไป

ปัจจุบันการติดตามและประเมินผลนั้นมีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการติดตามและประเมินผลเป็นการประเมินผลงานการปฏิบัติงานของปีที่ผ่านมา ว่ามีความสอดคล้องกับแผนงานที่ได้วางเอาไว้หรือไม่ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างแท้จริง เทศบาลตำบลกาบเชิง ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาระหน้าที่ที่จะต้องให้บริการแก่ประชาชนชุมชน จึงจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำแผนติดตามและประเมินผล เพื่อวัดถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินการในด้านต่างๆ เพื่อใช้เปรียบเทียบการทำงานของปีที่ผ่านมาอีกด้วย โดยขั้นตอนในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสามารถจัดวางเป็นแผนผังขั้นตอนได้ ดังนี้

แผนผังขั้นตอนการดำเนินการติดตามและประเมินผล

๔.๑.๒ แนวทางในการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการที่ดำเนินการอยู่ โดยที่การติดตาม หมายถึง กิจกรรมภายในโครงการซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ ประสิทธิภาพของวิธีการดำเนินงานให้ลุล่วง ค่าใช้จ่ายโครงการ/กิจกรรมสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการ/กิจกรรมไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เกิดปัญหาในการควบคุมคุณภาพของการดำเนินงาน เสียเวลาในการตรวจสอบความขัดแย้งในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ/กิจกรรม

การประเมินผล คือ เป็นการรวบรวมผลการติดตามความก้าวหน้าของโครงการและการประเมินผลโครงการของทุกส่วนราชการเพื่อวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงาน การตรวจสอบผลการดำเนินงานในระหว่างที่กำลังดำเนินการหรือภายหลังที่การดำเนินการสำเร็จเสร็จสิ้นไปแล้ว ซึ่งการประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นเช่นเดียวกับการติดตาม การประเมินผลแผนงานจะเป็นการบ่งชี้ว่าแผนงานที่กำหนดไว้ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร อันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนงานที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นให้ผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ มี ๒ แบบ ดังนี้

๑. การประเมินผลเชิงปริมาณ

เป็นการประเมินผลความสำเร็จในการดำเนินงานและการใช้ งบประมาณในแต่ละโครงการโดยพิจารณาจากเป้าหมายของโครงการที่ได้กำหนดไว้ในแผนดำเนินการและจำนวนงบประมาณที่ได้ใช้จ่ายจริง

๒. การประเมินผลเชิงคุณภาพ

เป็นการประเมินผลสำเร็จของโครงการที่มีลักษณะเป็น การจัดการอบรม/ศึกษาดูงาน โดยการประเมินผลความสำเร็จของเป้าหมายเชิงคุณภาพที่ได้กำหนดไว้ใน แผนพัฒนาสามปีและแผนดำเนินการประจำปีโดยผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องทำการสำรวจความคิดเห็น ของผู้เข้ารับการอบรม/ศึกษาดูงาน ที่มีการดำเนินการในภาพรวมของโครงการ

ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลถือว่าเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

๔.๒ ระเบียบ วิธีการในการติดตามและประเมินผล

๔.๒.๑ ระเบียบที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ หมวด ๖

ข้อ ๒๘ ได้กำหนดองค์ประกอบของคณะติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน โดยให้คณะกรรมการเลือกคณะกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการทั้งหมดให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ ๒๙ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ ดังนี้

- (๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- (๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- (๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน
- (๔) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๔.๒.๒ วิธีการในการติดตามและประเมินผล

การติดตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี เป็นการตรวจสอบในระหว่าง การดำเนินโครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณนั้น ว่าสามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้หรือไม่ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถ ระดมความคิดในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานที่จะสามารถนำไปสู่การบรรลุแผนที่กำหนดไว้ได้ เครื่องมือ ที่ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงาน ได้แก่ แบบติดตามผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกาบเชิง ซึ่ง ประกอบไปด้วย การติดตามการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมและการเปลี่ยนแปลงโครงการ/กิจกรรม การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ การติดตามโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ตลอดจน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการประเมินผลแผนพัฒนาสามปี เป็นการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นจริงเมื่อ ดำเนินโครงการ/กิจกรรมแล้วเสร็จ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการ ประเมินผล ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกาบเชิง ในภาพรวม ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อผลการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์และประเด็นการพัฒนา รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของชุมชนตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ อีกทั้งการติดตามและประเมินผลด้วยระบบ e-plan ซึ่งเทศบาลตำบลกาบเชิง โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผล มีวิธีการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๑) การกำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผล กำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล โครงการ/กิจกรรม โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละโครงการ/กิจกรรม ทั้งนี้ กำหนดให้มีการติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมทุกครั้งที่ทำเนินการแล้วเสร็จและสรุปเป็น รายไตรมาส ระบุหก เดือน และรายงานให้ผู้บริหารทราบ เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการติดตามและ ประเมินผลอีกครั้งพร้อมสรุปผลในภาพรวมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง แล้วรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้ จากการติดตามและประเมินผลต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นนำเสนอสภาท้องถิ่น คณะกรรมการ พัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชน ในเขตเทศบาลทราบโดย ทั่วกันอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปีและปิดประกาศไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

ระยะเวลาการรายงานผลการดำเนินงาน ดังนี้

รายไตรมาส

(๑) ไตรมาสที่ ๑	(เดือน ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๕๘)
(๒) ไตรมาสที่ ๒	(เดือน มกราคม – มีนาคม ๒๕๕๙)
(๓) ไตรมาสที่ ๓	(เดือน เมษายน – มิถุนายน ๒๕๕๙)
(๔) ไตรมาสที่ ๔	(เดือน กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๕๙)

ระยะ ๖ เดือน

(๑) เดือน ตุลาคม ๒๕๕๘ – มีนาคม ๒๕๕๙

(๒) เดือน เมษายน – กันยายน ๒๕๕๙

๔.๓ กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะสามปีและแผนการดำเนินงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการใช้งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และทรัพยากรต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความโปร่งใส เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของประชาชน ถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดีสักเพียงไรก็ตามแต่หากไม่สามารถบังคับถึงผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นได้ ก็ไม่สามารถที่จะบ่งบอกความสำเร็จของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องมีเครื่องมือที่สำคัญในการตรวจสอบการดำเนินงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือบรรลุเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร ซึ่ง “ระบบติดตาม” และ “ระบบประเมินผล” จะเป็นเครื่องมือในการนำข้อมูลต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือแม้แต่ยุติการดำเนินงานโดยเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลมี ดังนี้

แบบที่ ๑ การกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายไตรมาสและระยะ

๖ เดือน

แบบที่ ๓/๑ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

แบบที่ ๓/๒ แบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกาบเชิง

แบบที่ ๓/๓ แบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกาบเชิง

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการสำหรับแผนพัฒนาเพื่อความสอดคล้องของยุทธศาสตร์และโครงการ
